

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЛІКАРСЬКІ ТА ОТРУЙНІ РОСЛИНИ

для здобувачів вищої освіти 1 курсу денної форм здобуття освіти (2023/2024 р.н.)

освітньої програми «Хвороби дрібних домашніх тварин»

спеціальності «211 Ветеринарна медицина»

галузі знань «21 Ветеринарна медицина»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

ДЕМЕШКО
ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА

olgademeshko@gmail.com

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра фармакогнозії

2. Адреса: м. Харків, вул. Валентинівська 4, поверх 4, т. +38(0572)67-93-63

3. Веб-сайт: <https://cnc.nuph.edu.ua/>

4. Інформація про викладачів:

Демешко Ольга Володимирівна

Кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри фармакогнозії та нутриціології Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 19 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 18 років. Читає курс: «Фармакогнозія з основами ресурсознавства», «Фармацевтична ботаніка», «Ветеринарна фармацевтична ботаніка», «Лікарські та отруйні рослини». Наукові інтереси: фармакогностичне вивчення лікарської рослинної сировини родини Бобові.

5. Консультації: відбуваються згідно графіка консультацій та відпрацювань.

6. Анотація освітньої компоненти: «Лікарські та отруйні рослини» є вибірковою для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» освітньої програми «Хвороби дрібних домашніх тварин». Після вивчення освітньої компоненти здобувачі вищої освіти набудуть знань щодо лікарських рослин, що використовуються у ветеринарії або є отруйними, їх анатомічної і морфологічної будови, основ життєдіяльності, розмноження, географічного поширення, класифікації, використання, основ екології, структури, розвитку та розміщення на Земній кулі рослинних угруповань. Форма контролю – семестровий залік

7. Мета викладання освітньої компоненти: надати базові теоретичні знання, практичні навички та вміння з пізнання біологічного різноманіття лікарських рослин, що використовуються у ветеринарії або є отруйними для тварин, їх морфологічної будови, видів лікарської рослинної сировини, що використовується у виробництві ветеринарних препаратів, правил її заготівля, обробки і зберігання; для засвоєння певних тем професійно орієнтованих освітніх компонент.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Hard-skill / Фахова (спеціальна) компетентність (ФК): ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

9. Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 12. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження. ПРН 15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.

10. Статус освітньої компоненти: вибіркова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: для успішного навчання та опанування компетентностями з освітньої компоненти «Лікарські та отруйні рослини» здобувачу вищої освіти необхідні знання, отримані при вивченні освітніх компонент «Латинська мова», «Органічна хімія».

12. Обсяг освітньої компоненти:

Освітня програма «Лікарські та отруйні рослини» 1 курс (5.10д): 5 кредитів ЕКТС: 78 годин аудиторних занять, з них – 18 годин лекцій, 60 годин – практичних занять, 72 години самостійної роботи.

13. Організація навчання.

Формат викладання освітньої компоненти:

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Морфологічна будова та функції вегетативних і генеративних органів рослин. Лікарська рослинна сировина.

Тема 1. Вступ. Органи рослин і цілісність рослинного організму.

Тема 2. Морфологія кореня та пагону, їх метаморфозів. Вегетативне розмноження.

Тема 3. Морфологічна будова листка.

Тема 4. Морфологія квітки та суцвіття.

Тема 5. Статеве розмноження квіткових рослин.

Тема 6. Морфологія плоду, насінини та супліддя.

Тема 7. Види лікарської рослинної сировини, що використовуються у ветеринарії.

Тема 8. Збирання лікарської рослинної сировини. Охорона рослинного світу, раціональне використання та збереження ресурсів лікарських рослин.

Тема 9. Сушіння лікарської рослинної сировини.

Тема 10. Приведення сировини до стандартного стану, пакування, маркування, транспортування, зберігання.

Змістовий модуль 2. Систематичний огляд лікарських рослин і грибів, що використовуються у ветеринарії або є отруйними для тварин: морфо-екологічна характеристика, лікарська сировина та її застосування.

Тема 11. Вступ до систематики рослин. Основи ботанічної класифікації. Покритонасінні рослини.

Тема 12. Родини капустяні, бобові та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 13. Родини вересові, розові та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 14. Родини гречкові, селерові та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 15. Родини тонконогові, цибулеві, ароїдні та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 16. Родини пасльонові, глухокропивні, ранникові та їх лікарські і отруйні представники.

Тема 17. Родини айстрові та її лікарські і отруйні представники.

Тема 18. Огляд лікарських та отруйних рослин різних родин, що поширені в Україні.

Тема 19. Огляд лікарських та отруйних представників голонасінних, вищих спорових і лишайників, поширені в Україні.

Тема 20. Лікарські збори і ветеринарні препарати на основі лікарської сировини, що використовуються при лікуванні дрібних домашніх тварин.

Тема 21. Основи екології та ценології рослин. Отруйні рослини природних фітоценозів.

14. Види та форми контролю:

Поточний контроль теоретичних і практичних знань у формі усної перевірки виконання завдань позааудиторної самостійної роботи; вибіркового усного опитування; письмового контролю засвоєння матеріалу теми кожного заняття, окремих розділів освітньої компоненти, змістових модулів; усної здачі гербарного мінімуму.

Контроль змістових модулів: проводиться на останніх заняттях вивчення тем змістових модулів. Формою діагностики знань здобувачів вищої освіти є письмовий контроль.

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до контролю змістових модулів: до контролю змістових модулів допускаються здобувачі вищої освіти, які були присутні на всіх практичних заняттях, або відпрацювали пропущені заняття, та виконали всі види робіт, передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

Умови допуску до семестрового контролю: до семестрового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які були присутні на всіх практичних заняттях, або відпрацювали пропущені заняття, виконали всі види робіт, передбачені робочою програмою освітньої компоненти та при вивченні змістового модуля (модулів) набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (поточний рейтинг складає не менше 60 балів).

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1. Морфологічна будова та функції вегетативних і генеративних органів рослин. Лікарська рослинна сировина. Оцінювання тем 1-10: виконання завдань позааудиторної самостійної роботи; усне опитування, письмовий контроль. Контроль змістового модуля 1: письмовий контроль та тестування.	50 (50%)
Змістовий модуль 2. Систематичний огляд лікарських рослин і грибів, що використовуються у ветеринарії або є отруйними для тварин: морфо-екологічна характеристика, лікарська сировина та її застосування. Оцінювання тем 11-21: виконання завдань позааудиторної самостійної роботи; усне опитування, письмовий контроль. Контроль змістового модуля 2: письмовий контроль та тестування.	50 (50%)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо. В даному пункті зазначаються Положення та інші нормативні документи НФаУ відповідно до яких висуваються

вимоги до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти та формується політика кафедри.

Наприклад:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Основна

1. Сербін, А. Г. Фармацевтична ботаніка : підруч. для вузів / А. Г. Сербін, Л. М. Сіра, Т. О. Слободянюк ; за ред. Л. М. Сірої. – Вінниця : Нова Книга, 2015. – 488 с.

Допоміжна

1. Pharmaceutical botany : textbook / T. M. Gontova [et al.]; edited by T. M. Gontova. – Ternopil : TSMU , 2013. – 380 p.
2. Пішак, В. П. Медична ботаніка : Анатомія рослин з практикумом / В. П. Пішак, В. В. Степанчук. – Чернівці : Медуніверситет, 2007. – 188 с.
3. Пішак, В. П. Фармацевтична ботаніка : Морфологія / В. П. Пішак, В. В. Степанчук. – Чернівці : Медуніверситет, 2013. – 224 с.
4. Фармацевтична енциклопедія / гол. ред. ради та автор передмови В. П. Черних. – 3-тє вид. перероб. і допов. – К. : «МОРІОН», 2016. – 1952 с.

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Сайт кафедри фармакогнозії та нутриціології. – <https://cnc.nuph.edu.ua/>
2. Botany in figures [Electronic resource] : text & multimedia lectures / T. N. Gontovaya [et al.]. – Електрон. текстові, граф. дані (1,31 Гб). – Х. : НФаУ, 2012. – 1 електр. опт. диск (CD-ROM);

кол. сист. вимоги: ПК 486 та вище; 8 Мб ОЗУ; Win 98, WinXP, Win 7; SVGA 32768 та більше кол. ; 640x480; 4x CD-ROM дисковод; 16 біт. зв. карта. – Диск у контейнері 18x13 см.

3. Фармацевтична ботаніка [Електронний ресурс] : підруч. з гіперпосиланнями / А. Г. Сербін, Л. М. Сіра, Т. О. Слободянюк, М. А. Кулагіна. – Електрон. текстові, граф. дані, формат PDF (555 Мб). – Х.: НФаУ, 2012. – 1 електр. опт. диск (CD-ROM); кол. сист. вимоги: ПК 486 та вище; 8 Мб ОЗУ; Win 98 і вище; SVGA 32768 та більше кол.; 640x480; 4x CD-ROM дисковод. – Диск у контейнері 18x13 см.
4. Наукова бібліотека НФаУ. – <http://lib.nuph.edu.ua>.
5. Електронний архів НФаУ. – <http://dSPACE.nuph.edu.ua>.
6. Центр дистанційних технологій НФаУ. – pharmel.kharkiv.edu.
7. НФаУ. Тести on-line. – <http://tests.nuph.edu.ua/>.
8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. – <http://korolenko.kharkov.com>.

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: комп'ютери для тестування, пристрій мультимедійний, екран, мікроскопи з електричним освітленням, мікроскопи «Біолам», стереомікроскопи МБР-9, Wi-Fi-мережа, платформа Moodle.